

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN KURULUŞUNDAN GÜNÜMÜZE: GÖÇ

Begüm PAZVANT*

Türkiye, konumu itibariyle köprü görevine sahip bir ülke olarak; Trakya bölgesiyle balkan ülkelerine, güneydoğu bölgesiyle Ortadoğu ülkelerine, Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgeleriyle Türk kökenli ülkelere komşuluk yapmaktadır.

Gerek millet olarak hoşgörüsü, misafirperverliği, gelenek ve görenekleri, gerekse dini kimliklere saygısı ile Türkiye göç edenlerin vazgeçilmez ülkesi olmuştur. Anadolu'ya göçler Osmanlı devleti zamanındaki kadar yoğun olmasa da cumhuriyet döneminde de devam etmiştir. Cumhuriyet döneminde gerçekleşen ilk ve en büyük göç 1923 yılında yapılan Türk-Yunan mübadelesidir. Karşılıklı olarak gerçekleşen göç, 1922 ve 1938 yılları arasında 384.000 kişinin Yunanistan'dan gelmesiyle sonuçlanmıştır. Mübadelenin gerçekleşmesindeki amaç balkanlarda sayısı fazla olan Türklerin bulunması ve söz haklarının olmasıdır. Aynı şekilde Türkiye'de de bulunan Rum halklarının sayıca fazla olması azınlık haklarını doğuracağı için karşılıklı mübadele yapılmıştır. Balkanlarda Türklere uygulanan sert müdahaleli devlet politikaları, cumhuriyet döneminde Yugoslavya ve Makedonya'dan Türkiye'ye 1924 yılında kitlesel göç hareketlerine neden olmuştur. Bu göç hareketini 1934 yılındaki ikinci göç furyası izlemiştir. Devlet lideri Tito'nun Türkiye'ye ziyareti ile 1954 yılında 'Serbest Göç Antlaşması' imzalanmış böylece üçüncü göç hareketi gerçekleşmiştir. Cumhuriyet döneminde gerçekleşen diğer büyük göç hareketi ise Bulgaristan'dan olmuştur. 1989 yılına kadar süren göç hareketi 800.000 kişinin göç etmesiyle sonuçlanmıştır.

İkinci dünya savaşıyla doğu lejyonları da yeni bir vatana sahip olmuştur. Bu vatan Türkiye'dir. Doğu lejyonları ise İkinci Dünya Savaşın 'da Naziler safında yer alan doğu halklarıdır. Lejyonlar; Özbekler, Kazaklar, Kırgızlar, Türkmenler, Karakalpaklar, Balkarlar, Karaçaylar, Azeriler, Dağıstanlılar

İnguşlar, Çeçenler'den oluşan Müslüman halklardır. 1979 yılında ise gerçekleşen İran İslam Devrimi ile İran'dan Türkiye'ye bir milyon kadar kişi göç etmiştir. Göç edenler Azeri kökenli olmakla beraber, Kürt ve Fars halkalarından oluşmaktadır.1982 yılında Sovyetler Birliğinin Afganistan'ı işgali nedeniyle birçok Türk halkı Türkiye'ye göç etmiştir. Göç eden Türk halkaları arasında Özbekler kadar Uygurlar, Kazaklar ve Kırgızlar da bulunmaktadır. Kuzey Irakta gerçekleşen Halepçe Katliamı ile 51.542 kişinin 1988 yılında göç etmesi ile sonuçlanmıştır. Nisan 2011 ve Mayıs 2014 tarihleri arasında ise Suriye'de yaşanan karışıklarda ise bir milyon kişinin ise ülkemize göç ettiği tahmin edilmektedir. Tüm bu istatistiksel sonuçlara bakarak ülkemizin göçlerin odak noktası haline geldiğini söyleyebiliriz. İşte bu nedenle Türkiye; İçişleri Bakanlığına bağlı olan 6458 sayılı Yabancılar

*Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler İkinci Sınıf Öğrencisi

ve Uluslararası Koruma Kanunu ile Göç İdaresi Genel Müdürlüğünü kurmuş ve AB uyum çerçevesinde yabancıları koruma, onlara iskan sağlama, ülke olanaklarından yararlanma, sosyal haklar gibi politikalar geliştirmiştir. Vizelerin belirleniş, öncelikli olarak sadece Türk kökenli halkaların değil diğer halklarında alınması bu politikalar arasındadır. Ülkenin uyguladığı diğer politikalar ise ;mülteci hakları,göçmenler koruma kanunudur.

Türkiye'nin göçlere ev sahipliği yapması ekonomik sebeplere, yabancı aktörlerin baskısına dayandığı gibi 'ulus-devlet'anlayışına da dayanmaktadır.

KAYNAKÇA;

T.C İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü Resmi Sayfası

İnternet Adresi;

<http://mirekoç.ku.edu.tr/sites/mirekoç.ku.edu.tr/files/T%C3%BCbitak&20Raporu.pdf>